

Bilag.

Afskrift.

Brændselsnævnet.

København N., den 13 Februar 1918.

Til Indenrigsministeriet.

Brændselsnævnet skal herved tillade sig at fremkomme med følgende Redegørelse angaaende de for Nævnet paa Statens Vegne udførte Brunkulsbrydninger i Fasterholt og Troldhede.

I Dagene den 16. og 17. Juli 1917 blev Ejendommen Skibildgaard ved Fasterholt Station og en Del af Matr.-Nr. 4 a af N. Vium Sogns østlige Del ved Troldhede eksproprieret til Fordel for Staten af Hensyn til en rationel Udnyttelse af de derværende Brunkulslejer.

Som Basis for Ekspropriationen forelaa en Række ved Statsgeolog Milthers' Foranstaltning foretagne Boringer, hvorved Brunkulslagenes Beliggenhed nærmere var konstateret.

Efter Ekspropriationen blev disse Boringer suppleret, saaledes at Brydningsmaaden kunde fastslaas.

Det viste sig, at Brunkullene paa Arealet ved Troldhede hovedsagelig ligger i eet Lag — af ca. 1,5 m Mægtighed — med et forholdsvis tykt Lag Overjord (ca. 6 m), medens Kullene i Lejet ved Fasterholt er lejrede i flere Lag med mellem- og overliggende mindre mægtige Rømjordslag.

De foretagne Undersøgelser godtgjorde, at en rationel Brunkulsudvinding krævede Gravemaskiner anvendt ved Troldhede-Lejet, medens de mindre Rømjordslag ved Fasterholt kun i ringe Grad muliggjorde Maskiners Anvendelse, saaledes at man ved sidstnævnte Leje væsentligst maatte være henvist til at udføre Gravingen ved Haandkraft.

Da den samlede Brunkulsmængde i Troldhede-Lejet derhos er langt større end i Lejet ved Fasterholt, og da Kullene i førstnævnte Leje er meget ensartede og med en lav Askeprocent, mente man det rigtigst at lægge Hovedvægten paa Bearbejdelsen af Troldhede-Lejet.

Som det fremgaar af vedlagte Plan A., ligger Troldhede-Lejet, o: *det eksproprierede Brunkulsleje paa Matr.-Nr. 4 a af N. Vium Sogns østlige Del* i en Afstand af ca. 2,5 km fra Troldhede Station. Naar der fra dette Leje skulde føres store Mængder Brunkul til Troldhede Station, var det nødvendigt — trods den dermed forbundne betydelige Bekostning — at føre et Normalspor fra Stationen ud til Lejet.

Tilvejebringelsen af dette Sporanlæg — der udførtes uden Entreprenører — krævede et ikke helt ringe Jordarbejde samt Bygning af en større Bro over Vond Aa. De nødvendige Forarbejder for disse Anlæg paabegyndtes i de første Dage af August, og Arbejderne fremskyndedes af al Magt. De var paaregnet fuldførte den 24. September s. A.; men dels paa Grund af Vanskeligheder ved Spormaterialiernes Forsendelse — foranlediget ved Vognknapheden paa Statsbanerne — og dels paa Grund af de mange Regnvejrdsdage i September blev Anlægget noget forsinket, saaledes at Sporet først var gennemført den 1. Oktober s. A.

Samtidig med, at Sporarbejderne sattes i Gang, blev Arbejdet ved selve Brunkulsudvindingen udbudt ved bunden Licitation til en Del Entreprenører, om hvem man vidste, at de var i Besiddelse af det nødvendige Materiel, og i Slutningen af August blev Arbejdet overdraget til de lavestbydende, Entreprenørerne Fibiger & Villefrance, for en Betaling af 1 Kr. 64 Øre pr. m³ udgravet Jord og Brunkul, dog med Tillægsbetaling for Optagning af selve Kullene samt for Harpning, Læsning m. v. Opkørsel af Brunkul skulde efter denne Kontrakt paabegyndes omkring den 15. Oktober 1917 med ca. 320 t (400 m³) daglig. Senere sluttede ovennævnte Entreprenører sig sammen med Firmaet Hoffmann & Sønner, Varde, hvilket Firma var i Besiddelse af et efter danske Forhold meget betydeligt Materiel, der er særlig egnet for Brunkulsarbejdet; Overenskomsten blev da samtidig udvidet, saaledes at der udover de ovennævnte 320 t daglig fra den 1. December 1917 yderligere skulde leveres ca. 160 t (200 m³) Brunkul, saaledes at der efter nævnte Tidspunkt i alt skulde fremstilles gennemsnitlig ca. 480 t (600 m³) Brunkul pr. Arbejdsdag.